

Borgarstjórn

Strætó - ábyrgð á lántöku

Lagt er til að borgarráð samþykki að vísa til borgarstjórnar tillögu Strætó bs. um að borgarstjórn samþykki að veita Strætó bs. heimild til lántöku hjá Lánasjóði sveitarfélaga ohf. með veði í útsvarstekjum borgarsjóðs. Fjárhæð lántöku geti numið allt að 1.000 m.kr. og hlutfall Reykjavíkurborgar verði í samræmi við eignarhluta í félaginu sem er 60,3%.

Jafnframt er Birgi Birni Sigurjónssyni, kt. 200249-2169 veitt fullt og ótakmarkað umboð til þess að samþykkja f.h. Reykjavíkurborgar veitingu ofangreindrar ábyrgðar og veðsetningar og til þess að móttaka, undirrita og gefa út, og afhenda hvers kyns skjöl, fyrirmæli og tilkynningar, sem tengjast veitingu ábyrgðar þessarar.

Vísað til erindis félagsins og umsagnar fjármálaskrifstofu varðandi rökstuðning.

Dagur B. Eggertsson

Hjálagt:

Bréf framkvæmdastjóra Strætó bs. dags. 26. janúar 2018 varðandi heimild til lántöku Strætó bs. hjá Lánasjóði sveitarfélaga ohf. með veðheimild í útsvarstekjum borgarsjóðs.

Umsögn fjármálaskrifstofu, dags. 14. febrúar 2018, um beiðni Strætó um heimild til lántöku hjá Lánasjóði sveitarfélaga með veði í útsvarstekjum borgarsjóðs.

Umsögn

Efni: Beiðni Strætó bs. um heimild til lántöku hjá Lánasjóði sveitarfélaga með veði í útsvarstekjum borgarsjóðs

Viðtakandi: Borgarráð

Sendandi: Fjármálastjóri

Í erindi Strætó bs. til Skrifstofu borgarstjóra, dags. 26. janúar 2018, er þess farið á leit að Reykjavíkurborg heimili Strætó bs. lántöku hjá Lánasjóði sveitarfélaga ohf. með veði í útsvarstekjum borgarsjóðs í hlutfalli við eignarhlut Reykjavíkurborgar í félaginu. Með vísan til verklagsreglu FMS-VRL-034 um ábyrgðarskuldbindingar ber fjármála- og skrifstofu að veita borgarráði umsögn berist borgarráði beiðnir fyrirtækja og stofnana í eigu Reykjavíkurborgar um að gangast í ábyrgð.

Umsögn þessi er með þeim fyrirvara að skilmálar verði efnislega eins og þau vinnugögn sem umsögnin byggir á.

I. Heimild til að gangast í ábyrgð

Í 69. gr. sveitarstjórnarlaga nr. 138/2011 sem tóku gildi 1. janúar 2012 eru almenn ákvæði um heimildir sveitarstjórna til að gangast í ábyrgðir. Sveitarstjórnnum er heimilt annars vegar að veita einfalda ábyrgð til tryggingar á lánum stofnana og fyrirtækja sem sveitarfélagið á að öllu leyti, enda sinni þær verkefnum sem teljast til lögákveðinna verkefna sveitarfélaga og hins vegar einfalda ábyrgð til tryggingar lánum stofnana og fyrirtækja sem það á og rekur í samvinnu við önnur sveitarfélög eða aðra opinbera aðila. Í síðari tilvikinu eru sett fram þrenns konar skilyrði (1) að lögaðili sé að fullu í eigu opinberra aðila, (2) að trygging sé bundin lántöku vegna lögákveðins verkefnis sveitarfélaga og (3) að allir eigendur ábyrgist lán í samræmi við eignarhlut sinn.

Reykjavíkurborg á 60,30% eignarhlut í Strætó bs. en aðrir eigendur eru Kópavogur (14,60%), Hafnarfjörður (12,50%), Garðabær (6,24%), Mosfellsbær (4,07%) og Seltjarnarnes (2,29%). Byggðasamlagið hefur einkarétt á almenningsamgöngum á höfuðborgarsvæðinu á grundvelli 7. gr. laga nr. 28/2017 um farþegaflutninga og farmflutninga. Með vísan til framangreinds er ljóst að Strætó uppfylla öll skilyrði 2. mgr. 69. gr. sveitarstjórnarlaga nr. 138/2011 og er Reykjavíkurborg því heimilt að gangast í einfalda ábyrgð í hlutfalli við eignarhlut fyrir félagið.

Þá segir í 2. mgr. 68. gr. sveitarstjórnarlaga nr. 138/2011 að sveitarfélög geti veitt Lánasjóði sveitarfélaga ohf. veð í tekjum sínum vegna lána sem sveitarfélagið tekur hjá sjóðnum og vegna ábyrgða sem sveitarfélagið veitir sjóðnum samkvæmt 1. og 2. mgr. 69. gr. sveitarstjórnarlaga nr. 138/2011. Með vísan til þess er Reykjavíkurborg heimilt að veita Lánasjóði sveitarfélaga ohf. veð í tekjum sínum vegna einfaldrar og hlutfallslegrar ábyrgðar sem veitt er á grundvelli 2. mgr. 69. gr.

sveitarstjórnarlaga nr. 138/2011.

Þá þarf áður en sveitarfélag ákveður að gangast í ábyrgðir að láta fara fram sérstakt mat á áhrifum hennar á fjárhag sveitarfélagsins ef þær skuldbindingar sem um ræðir nema hærrí fjárhæð en 20% af skatttekjum sveitarfélagsins á yfirstandandi reikningsári. Á þetta einnig við um þær ákvarðanir fyrirtækja og stofnana sveitarfélagsins sem leiða til þess að ábyrgðarskuldbindingar sveitarfélagsins hækka um sem nemur hærrí fjárhæð en 20% af skatttekjum viðkomandi ár, sbr. 1. mgr. 66. gr. laga nr. 138/2011. Með vísan til umfjöllunar í II. kafla er ljóst að skuldbindingin nemur ekki 20% af skatttekjum Reykjavíkurborgar ársins 2018 og því þarf ekki að fara fram sérstakt mat.

II. Fjárhæð lántöku og ábyrgðarskuldbindingar, lánakjör og gjaldfellingarákvæði

II.I Fjárhæð lántöku og ábyrgðarskuldbindingar og greiðsluskylða

Heildarfjárhæð lántöku er 1.000 m.kr. og hlutfall ábyrgðarskuldbindingar Reykjavíkurborgar miðast því við eignarhlut og nemur þess vegna 60,3%. Bæði fjárhæð lántöku og ábyrgðarskuldbindingar eru bundin vísitölu neysluverðs til verðtryggingar með grunnvísitölu desember mánaðar 2017 sem er 447,2 stig, að viðbættum vöxtum og uppgreiðslugjaldi. Þar sem um einfalda ábyrgð er að ræða getur Lánasjóðurinn gengið að hvaða eiganda Strætó bs sem er og kafið um fullnustu á ábyrgðinni en sá eigandi getur síðan gengið að öðrum eigendum varðandi hlutfallslega ábyrgð þeirra.

Greiðsluskylða Reykjavíkurborgar verður virk þegar lántaki hefur vanefnt greiðslur og lánveitandi sannar að engar efnidir verði fengnar úr hendi lántaka vegna ógjaldfærni hans. Við þær aðstæður ber lánveitanda að til kynna Reykjavíkurborg um vanskil og veita 14 daga frest til að koma láninu í skil. Komi Reykjavíkurborg láninu ekki í skil innan þess frest getur lánveitandinn gengið að tekjum Reykjavíkurborgar án undangengins dóms, sáttar eða aðfarar en að uppfylltum þeim kröfum sem koma fram í reglugerð um tryggingar Lánasjóðs sveitarfélaga í tekjum sveitarfélags nr. 835/2012.¹

II.II Upplýsingar um lánakjör

Strætó bs. tekur í raun tvö lán hjá Lánasjóðnum.

1. Fyrra lánið tekur mið af skuldabréfaflokknum LSS151155 og lofar lánveitandi að greiða lántaka **710 m.kr.** (útborgunarfjárhæð) en lántaki að greiða lánveitanda tæpar **720 m.kr.** (höfuðstólsfjárhæð) auk vaxta, verðbóta og öðrum kostnaði samkvæmt ákvæðum samningsins. Mismunur útborgunarfjárhæðar og höfuðstólsfjárhæðar er tilkomin vegna

¹ Í 4. gr. reglugerðar nr. 835/2012 segir: Komi til þess að sveitarfélag lendi í vanskilum við lánasjóðinn með lán sem falla undir 1. tölu. 2. gr. eða sveitarfélag sé kafið um greiðslu vegna ábyrgðar sem það hefur veitt lánasjóðnum vegna lántöku stofnunar, félags eða byggðasamlags, sbr. 2., 3. eða 4. tölu. 2. gr. og greiðsluskyldu hefur ekki verið sinnt, sendir lánasjóðurinn um það tilkynningu, fyrst til sveitarstjóra og því næst til sveitarstjórnar með upplýsingum um þær fjárhæðir sem í vanskilum eru. Slík tilkynning er send til sveitarstjóra 30 dögum eftir gjalddaga og svo til sveitarstjórnar 45 dögum eftir gjalddaga. Lánasjóðurinn getur sent innanríkisráðuneytinu tilkynningu með upplýsingum um þær fjárhæðir sem í vanskilum eru, 60 dögum eftir gjalddaga. Afrit af tilkynningu til innanríkisráðuneytisins skal senda til sveitarstjórnar.

mismunar á ávöxtunarkröfu skuldabréfaútboðs og nafnvaxta lánasamningsins en nafnvextir samningsins eru 2,50% fastir vextir, greiddir á 6 mánaða fresti. Þetta þýðir að virkir vextir lánsins eru **2,61%**. Lokagjalddagi lánsins er 15. nóvember 2055. Uppgreiðsla er heimil þann 15. nóvember 2035 með 2,0% uppgreiðsluálagi og 15. nóvember 2045 með 1,0% álagi.

2. Seinna lánið tekur mið af skuldabréfaflokknum LSS150434 þegar kemur að lengd lánsins og greiðslufyrirkomulagi en ber ekki með sömu nafnvexti og skuldabréfaflokkurinn, því er ekki mismunur á útborgunarfjárhæð og höfuðstólsfjárhæð líkt og í tilfelli LSS151155. Fjárhæð lánsins er **280 m.kr.** með föstum vöxtum **2,57%**, greiddir á 6 mánaða fresti auk verðbóta og öðrum kostnaði samkvæmt ákvæðum samningsins. Lokagjalddagi lánsins er 15. apríl 2034.

Með því að reikna vegið meðaltal virkra vaxta lánanna fást vaxtakjör lánsins í heild en þau eru **2,60%**. Þessi kjör verða að teljast vel ásættanleg fyrir Strætó bs. og afar ólíklegt að félagið gæti aflað sér sambærilegra eða betri lánskjara með öðru móti. Til samanburðar eru kjörin 0,08% hærrí en markaðskrafa á RVK 53 1 er um þessar mundir, 0,04% lægri en krafa sem Garðabær fékk í nýlegu skuldabréfaútboði á verðtryggðum skuldabréfum til 20 ára og 0,15% lægri en krafa sem Félagsbústaðir fengu í skuldabréfaútboði á eignatryggðum skuldabréfum í janúar sl.

II.III Upplýsingar um gjaldfellingarákvæði

Lánveitanda er heimilt að segja láninu öllu upp einhliða, fyrirvaralaust og án aðvörunar ef:

- Vanskil afborgana eða vaxta hafa varað í 60 daga eða lengur.
- Upplýsingar lántaka sem snerta efni lánasamningsins eða atriði honum tengd reynast hafa verið rangar eða villandi þegar þær voru gefnar lánveitanda, þannig að hann hefði ekki, að mati lánveitanda, samþykkt lánveitingu með þeim kjörum sem samningurinn felur í sér ef réttar upplýsingar hefðu legið fyrir.
- Lántaki ákveður að breyta rekstrarformi sínu, lántaki hættir starfsemi eða takmarkar hana verulega eða ef lántaki selur eignir sínar eða verulegan hluta þeirra þannig að geta hans til að uppfylla skyldur sínar samkvæmt ákvæðum lánssamningsins minnar verulega að mati lánveitanda.
- Fjárhagsstaða lántaka breytist verulega, þannig að geta hans til að uppfylla skyldur sínar samkvæmt ákvæðum lánssamningsins meinar verulega að mati lánveitanda.
- Aðrar skuldbindingar lántaka samkvæmt samningi sem leggur greiðsluskyldu á lántaka lenda í vanskilum og samningur er gjaldfelldur eða honum sagt upp vegna þess, eða vegna vanefnda á örðum skuldbindingum slíks samnings og samningi hafi verið rift eða hann gjaldfelldur vegna þess.
- Gert er fjárnám hjá lántaka, beðist er nauðungarsölu á eignum hans, hann leiti nauðasamninga, heimildar til greiðslustöðvunar eða eftirgjöf skulda. Sama gildir ef ósk kemur fram um gjaldprotaskipti eða annarskonar slita á lántaka.

- Lántaki verður sannarlega uppvís að því að brjóta gegn lögum og reglum í starfsemi sinni.
- Lántaki brýtur gegn sérstökum skuldbindingum samkvæmt lánasamningnum eða ef lántaki vanrækir að uppfylla einhverjar af örðum skuldbindingum samkvæmt lánasamningnum og sú vanræksla varir í meira en 30 daga eftir að lánveitandi hefur áminnt lántaka um að framfylgja skylduna. Sama gildir ef sérstakar yfirlýsingar lántaka samkvæmt samningnum reynast rangar.
- Lántaki innir ekki af hendi greiðslur á gjalddaga samkvæmt einhverjum samningi sem leggja á hann greiðsluskyldu og slík vanskil nema a.m.k. 10% tekna lántaka á síðastliðnu almanaksári og/eða lánveitanda er heimilt að gjaldgella lán til lántaka þar sem fjárhæð viðkomandi láns er að fjárhæð sem nemur a.m.k. 10% tekna lántaka á síðastliðnu almanaksári.
- Ársreikningur eða árshlutareikningur lántaka eru með áritun um fyrirvara um rekstrarhæfi af löggiltum endurskoðanda.

II.VI Aðrir áhættuþættir

Fjármálaskrifstofa vill vekja athygli á að, m.a. með vísan til 30. gr. laga nr. 161/2002 um fjármálafyrirtæki, er aðgengi Reykjavíkurborgar, og þar með B-hluta fyrirtækja hennar, að lánum frá Lánasjóði sveitarfélaga takmarkað vegna lagaákvæða um áhættu vegna einstakra lántaka. Lánareglur lánasjóðsins takmarka þetta aðgengi enn frekar þar sem lánareglurnar eru enn strangari en ofangreind lög. Ef lítið er til heildarskuldbindingar Reykjavíkurborgar við Lánasjóðinn og eiginfjárhlutfall hans í lok árs 2017 getur Reykjavíkurborg eða B-hluta fyrirtæki hennar tekið um 9.500 m.kr. til viðbótar í lán hjá lánasjóðnum. Fyrirhuguð lántaka Strætó myndi lækka þá fjárhæð um rúmar 600 m.kr. eða niður í 8.900 m.kr. Í ljósi þess er æskilegt út frá áhættusjónarmiðum að Reykjavíkurborg setji sér stefnu um lágmarksaðgengi A-hluta að lánsfjármagni hjá Lánasjóði sveitarfélaga.

III. Niðurlag

Með vísan til alls framangreinds er Reykjavíkurborg heimilt, á grundvelli 69. gr. sveitarstjórnarlaga, að gangast í einfalda ábyrgð í hlutfalli við eignarhlut til tryggingar á því láni sem Strætó bs. hyggjast taka hjá Lánasjóði sveitarfélaga ohf. og jafnframt að veita veð í tekjum sínum til tryggingar ábyrgðarinnar, samkvæmt 2. mgr. 68. gr. sömu laga.

Að virtu öllu ofanrituðu mælir fjármálaskrifstofa með að borgarstjórn veiti félaginu veð í skatttekjum borgarinnar miðað við einfalda og hlutfallslega ábyrgð borgarsjóðs vegna lántökunnar en bendir jafnframt á umfjöllun um aðra áhættuþætti í kafla II.VI.

Birgir Björn Sigurjónsson,
fjármálastjóri

Reykjavík 26. janúar 2018.

Skrifstofa borgarstjóra

Tjarnargötu 11,

101 Reykjavík.

Efni: Lántökuheimild.

Í eigendastefnu Strætó er kveðið á um að leita skal heimildar sveitarstjórna þegar um veigamiklar fjárskuldbindingar er að ræða. Í ljós þess að ljúka þarf uppgjöri við Brú lífeyrissjóð, er óskað eftir heimild til lántöku til að ganga frá uppgjöri við Brú lífeyrissjóð. Á stjórnarfundum Strætó 19. janúar síðastliðnum samþykkti stjórn meðal annars að fela framkvæmdastjóra að tryggja fjármögnun á uppgjöri við sjóðinn.

Í samræmi við útreikninga Brú lífeyrissjóðs, sjá tölfu, þar sem framlag Strætó vegna uppgjors á lífeyrisskuldbindingum við sjóðinn liggur fyrir, óskar stjórn Strætó, eftir heimild frá eigendum til lántöku allt að einum milljarð króna, (1.000.000.000) til að ganga frá greiðslu uppgjors við sjóðinn. Gjaldlagi greiðslunnar er 15. febrúar næstkomandi. Strætó mun leita fjármögnunar hjá lánasjóði sveitarfélaga þegar heimild liggur fyrir.

Eigendur Strætó bera einfalda ábyrgð á fjárhagsskuldbindingum þess í samræmi við ákvæði stofnsamning Strætó bs. frá 7. maí 2001. Sambærilegt erindi er sent til allra sveitarstjórna sem eru eigendur Strætó bs.

Virðingarfyllt,

Jóhannes Svavar Rúnarsson

Framkvæmdastjóri Strætó bs.

Tafla.

<u>Strætó bs.</u>	<u>Heild skv. Frétt Brú</u>	<u>Hluttur Strætó, skv. Brú</u>	<u>Hluttur Strætó</u>
<i>Jafnvæggissjóður*</i>		1,67%	166.310.579
Jafnvæggissjóður	9.958.717.284	0,72%	71.958.700
Lífeyrisaukasjóður	27.260.749.984	2,64%	720.257.727
Varúðarsjóður	3.015.817.522	2,57%	77.487.485
	40.235.284.790	2,57%	1.035.876.656

* launakeyrlur í umsjón Reykjavíkurborgar